

**ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ
«МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ ТА СВІТОВА ЕКОНОМІКА»
ЗА УМОВ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ТА ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ**

*А.С. Завербний, канд. екон. наук, доцент
Національний університет «Львівська політехніка»*

Дисципліна «Міжнародні економічні відносини та світова економіка» протягом останніх 6 років викладається для студентів спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» таких спеціалізацій як 291.1 «Міжнародні відносини», 291.2 «Міжнародна інформація» Національного університету «Львівська політехніка» (до 2016 р. було дві окремі дисципліни «Міжнародні економічні відносини» та «Світова економіка»). Це є досить важлива дисципліна для вказаної спеціальності та спеціалізацій, адже жоден із видів міжнародних відносин не відбувається (не може відбуватися апріорі) без прямої чи опосередкованої участі саме економіки. Навіть гуманітарна, технічна чи будь-який інший вид допомоги (тобто те, що не потребує прямої оплати) супроводжуються економічно (міжнародні розрахунки за транспортування (перевезення, розвантаження, навантаження тощо), страхування, митне оформлення тощо).

Якщо раніше така тема як міжнародне економічне інтегрування (зокрема його етапи, види), була суто теоретичною (пояснювалося в основному на прикладах іноземних країн, інтеграційних об'єднань тощо), то протягом 2013-2018 рр. це для України є надзвичайно практичним та актуальним.

Тому, з однієї сторони, на реальних прикладах набагато простіше пояснювати студентам матеріал (він легший для розуміння, запам'ятовування, ефективніше засвоюється тощо), з іншої – досить важко виявляється пояснювати, чому країна з високим рівнем потенціалу (ресурсного (сировинного, кадрового), кліматичного) посідає низькі місця за різноманітними міжнародними рейтингами, досить повільно інтегрується.

Навіть найвагоміший крок у напрямку євро інтегрування (підписання Угоди про асоціацію) поки що не ефективно реалізовується. Зокрема це стосується виконання взятих на себе зобов'язань. Хоча озвучено частку у 20 % виконаних зобов'язань у 2017 р., однак і цей показник не відповідає дійсності.

Негативними сторонами процесу євро інтегрування економіки виступають надзвичайно високий рівень корумпованості країни (перше місце в світі за цим показником яскраво його визначає), невиконання взятих на себе зобов'язань (зокрема й напрямку реформування, яке відбувається в основному хіба що на папері, а не в реальності) тощо.

Усунення даних проблем сприятиме ефективному входженню (інтегруванню) економіки України у світове (зокрема європейське) господарство.

Іншою проблемною темою виступає міграція робочої сили. Знову ж таки, якщо раніше можна було обговорювати проблеми відтоку робочої сили на прикладах іноземних країн, то сьогодні дане питання стоїть гостро саме для України.

Немає точної цифри, що характеризує загальну кількість емігрантів за роки незалежності України, оскільки частина їх виїхали і працюють закордоном напівлегально (мають право на проживання, але не мають права працювати) або ж взагалі повністю нелегально.

Однак економіка країни вже сьогодні стикнулася із браком кадрів, який щороку збільшується. Негативним є те, що на рівні держави не розробляються, не впроваджуються дієві заходи з метою вирішення цієї актуальної проблеми, яка з кожним роком набирає загрозливіших масштабів.

Це та багато іншого з однієї сторони дозволяє наглядно демонструвати та наводити життєві приклади до теоретичного матеріалу в процесі викладання дисципліни «Міжнародні економічні відносини та світова економіка», однак суттєво шкодить економіці України, її іміджу на світовій арені, ускладнює участь у міжнародному поділі праці тощо та негативно сприймається студентами, яким важко це зрозуміти.

Доцільним є вивчення світового досвіду вказаних проблем, розроблення на рівні держави дієвих та ефективних заходів щодо їх вирішення. Це сприятиме підвищенню рівня економічної безпеки України, її іміджу тощо.

Перелік посилань:

1. Міжнародні економічні відносини та світова економіка : конспект лекцій для студентів спеціальності 055 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії усіх форм навчання / укл.: А. С. Завербний, В. Й. Жежуха, М. С. Псуї, І. І. Коць. – Львів : НУ «Львівська політехніка», ІНЕМ, каф. ЗМД, 2015. – 77 с.